

26.1.2009

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΈΚΘΕΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ 2008

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΣΕΒ, κ. ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Κυρίες και κύριοι,
Αγαπητοί φίλοι,

Η φετινή εκδήλωση του ελληνικού εμπορίου πραγματοποιείται υπό τον ίσκιο μία πρωτοφανούς σε σφοδρότητα παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, με αναπόφευκτες κοινωνικές συνέπειες. Η χώρα μας δεν βρίσκεται, βέβαια, στο απυρόβλητο. Αντίθετα, επειδή η παγκόσμια κρίση έφερε πιο έντονα στην επιφάνεια τις συσσωρευμένες από χρόνια διαρθρωτικές παθογένειές μας, θα τολμούσα να πω ότι βρισκόμαστε στο μάτι του κυκλώνα. Εξάλλου, πολύ πριν επέλθει η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κατάρρευση, η χώρα μας βιάδιζε, ήδη, στον δρόμο της οικονομικής υποβάθμισης και της κοινωνικής αναταραχής. Και είναι, δυστυχώς, μαθηματικά βέβαιο, ότι ο δρόμος αυτός θα καταστεί ακόμη πιο επώδυνος, ακόμη και πιο δύσκολος στο άμεσο μέλλον.

Είναι πράγματι δύσκολοι καιροί και είμαστε δύσκολος λαός. Πληρώνουμε σήμερα τις μισές αλήθειες και τις άτολμες πολιτικές δεκαετιών, που διαμόρφωσαν ένα οικονομικό μοντέλο βασισμένο σε γυάλινα πόδια. Αλλ' αυτό είναι ένας λόγος παραπάνω για ν' αντιμετωπίσουμε κατάματα την πραγματικότητα. Εξάλλου, όλοι μας συνειδητοποιούμε πια ότι βιώνουμε το τέλος μίας εποχής: το τέλος της κομματικοκρατούμενης κοινωνίας και της επιδοτούμενης ανάπτυξης. Όλοι μας αναγνωρίζουμε ότι η σημερινή κρίση δεν αντιμετωπίζεται πλέον με υπεκφυγές. Ότι δεν μπορούμε πια να χορταίνουμε με κομματικούς λαγούς και πετραχήλια. Και όλοι μας καταλαβαίνουμε τώρα ότι, για να αντιμετωπίσουμε την κρίση, πρέπει να πάσουμε να αποστρέψουμε το πρόσωπό μας από τις βαρύτατες ευθύνες που συλλογικά φέρουμε, αλλά και από τις νέες που καλούμαστε να επωμισθούμε –αν θέλουμε να βγούμε από την κρίση με το κεφάλι ψηλά.

Μπροστά στις δυσκολίες που, ήδη, αντιμετωπίζουμε και στις άλλες που αισθανόμαστε ότι επίκεινται, σχεδόν ενστικτώδης είναι η αντίδραση της κρατικοδίαιτης οικονομίας και κοινωνίας: στεφόμαστε προς την πολιτική εξουσία και το Κράτος για βοήθεια και προστασία.

Επί δεκαετίες, όμως, η πολιτική εξουσία έχει αποδείξει ότι κινείται σε βραχύχρονο ορίζοντα, το δε Κράτος αποτελεί σήμερα τον πιο αδύνατο κρίκο της οικονομικής

αλυσίδας. Το ίδιο είναι βασικό μέρος του προβλήματος –και όχι η λύση για την αντιμετώπιση της κρίσης. Πώς μπορεί να μας σώσει ένα κομματικοκρατούμενο και εσωστρεφές κράτος που φέρει καίρια ευθύνη για την αναπτυξιακή και εκσυγχρονιστική μας υστέρηση και που με τη συμπεριφορά του πνίγει αντί να προωθεί τη δημιουργικότητα του πολίτη;

Κυρίες και κύριοι,
Αγαπητοί φίλοι,

Από την ίδρυση της σύγχρονης Ελλάδας το επιχειρηματικό δαιμόνιο του Έλληνα αποτέλεσε την κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης και της κοινωνικής εξέλιξης. Στη φτωχή Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα, το εμπόριο ήταν που έφερε αγαθά, πρόσφερε την οικονομική υποδομή για την παροχή υπηρεσιών και αποτέλεσε το ορμητήριο για τη μετάβαση από τον εμπορευματικό στον βιομηχανικό καπιταλισμό. Πέρα από το αναμφισβήτητο μέγεθος αυτών των επιτευγμάτων, όμως, πρέπει να δεχτούμε ότι η επιχειρηματική τάξη δεν στάθηκε πάντα στο ύψος των απαιτήσεων που έχει –και ορθώς έχει– η κοινωνία απ’ αυτήν. Ο απογαλακτισμός της από το Κράτος δεν υπήρξε ποτέ πλήρης, η κοινωνική της συνείδηση ήταν συχνά ελλειμματική, η ικανότητα της προσαρμογής ήταν μειωμένη. Πάνω απ’ όλα όμως, έκδηλη υπήρξε η αδυναμία της να εκφραστεί και να παρέμβει στα δρώμενα με ενιαία βούληση και ενιαία φωνή. Γι’ αυτό ο λόγος της στην κοινωνία ήταν λιγότερο ισχυρός και καθοριστικός απ’ ό,τι ο ρόλος της.

Παρά ταύτα, μέσα στα τελευταία είκοσι χρόνια, η επιχειρηματική τάξη κατάφερε να διεκδικήσει μέρος της δημιουργικής κληρονομιάς της. Στα τελευταία είκοσι χρόνια, ο ιδιωτικός τομέας αποτέλεσε τον κύριο μοχλό ανάπτυξης, την πηγή τεχνολογικής προόδου, την ανταγωνιστική βάση της χώρας. Προσαρμόστηκε στις απαιτήσεις της σύγχρονης οικονομίας, δημιούργησε θέσεις εργασίας, επεκτάθηκε έξω από τα σύνορα. Σήμερα, η επιχειρηματική τάξη καλείται να αντιμετωπίσει την κρίση με την ευελιξία, αποτελεσματικότητα και αποφασιστικότητα που το Κράτος δείχνει πως δεν μπορεί να επιδείξει. Καλείται σήμερα, με βάση την πραγματική οικονομία να συνεχίσει να επιδεικνύει –με μεγαλύτερη ένταση –την τόλμη, τον οραματισμό, τις παραγωγικές δράσεις, που την χαρακτηρίζουν. Καλείται να αναλάβει την πρωτοβουλία δράσεων και προτάσεων, που θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις εξόδου της χώρας από την κρίση.

Το μεγάλο μας πρόβλημα, σήμερα, δεν είναι η δημοσιονομική και η νομισματική πολιτική. Είναι η αλλαγή αντίληψης για την οικονομία. Είναι η υλοποίηση θεσμικών μεταρρυθμίσεων, που θα αλλάξουν τις βάσεις της οικονομικής πολιτικής και θα προσδώσουν στην κοινωνία νέα προοπτική για πρόοδο.

Αυτές τις αναγκαίες αλλαγές που είναι μονόδρομος προς ένα καλύτερο συλλογικό μέλλον, οφείλει να στηρίξει με την ενιαία της φωνή και βούληση η επιχειρηματική τάξη. Ο κατακερματισμός των απόψεων, η στενή συντεχνιακή δράση, η πρόταξη στενά κλαδικών διεκδικήσεων, δεν εξυπηρετούν πλέον ούτε εμάς τους ίδιους ως επιχειρηματική τάξη ούτε, πολύ περισσότερο, μία κοινωνία που διψά για αλήθεια, για προοπτική, για ασφάλεια. Η πρόκληση για μας, τούτη την ώρα, σε τούτον τον τόπο, είναι να ξεφύγουμε από το τέλμα ενός συστήματος που μονίμως βολεύεται και αναβάλλει. Να συνεισφέρουμε αποφασιστικά στην έξοδο από τα πολιτικά και οικονομικά αδιέξοδα αντιπαράσσοντας την τόλμη στην ατολμία, την πρωτοβουλία στον εφησυχασμό, τη δράση στην υποσχαιολογία, τα έργα στην παροχολογία. Να μην ησυχάσουμε αν δεν δούμε ορατή, συνεχή και συνεπή πρόοδο.

Και να συμμετάσχουμε με μία φωνή στην οικοδόμηση από την αρχή ενός συστήματος πραγματικών αξιών –σε όλα τα επίπεδα: της οικονομίας, της πολιτείας, της κοινωνίας.

Ουδείς δικαιούται να υποτιμά τον ρόλο και τη συμβολή του συνόλου της επιχειρηματικότητας και όλων των παραγωγικών δυνάμεων σε μια τέτοια επένδυση πνοής στο κοινό μας μέλλον. Αρκεί, οι δυνάμεις αυτές να εμφανίζονται ενωμένες και όχι κατακερματισμένες. Να κατατείνουν σε μεγάλες συγκλίσεις αντί να αναλώνονται σε μικρές αποκλίσεις.

Πιστεύω πως, σε πείσμα της ζοφερής συγκυρίας, της στείρας κομματικής αντιδικίας, της αμήχανης μικροπολιτικής, μπορεί να επικρατήσει ξανά στον τόπο μας κλίμα υγείας, αισιοδοξίας και δημιουργίας. Μαζί, όλες οι δυνάμεις της εργασίας και της παραγωγής, μπορούμε να ξαναθέσουμε ψηλά τον πήχη –να ανατρέψουμε τις εστίες παρακμής και να διαμορφώσουμε ένα νέο εθνικό τοπίο δημιουργικότητας και συλλογικής προόδου.

Φίλες και φίλοι,

Αυτή είναι η πρόκληση που απευθύνουν οι καιροί.